15. szám. Vácz, 1875. április 4. VI. évfolyam.

Előfizetési díjak

helyben és vidékre:

Egész évre . . . . . 4 frt — kr.
Fél évre . . . . . . 2 „ — „
Negyed évre . . . . 1 „ — „
Egy hóra . . . . . . — „ 40 „
Egyes szám ára . . . — „ 10 „

Megjelen hetenként egyszer: **vasárnap.**

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETILAP.

Hirdetési díjak:

4 hasábos petitsor 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél 10–25 százalék árleengedés adatik.

Nyilttér:

4 hasábos petit sor 15 krral számittatik.

Bélyegdij: minden beigtatásnál 30 kr.

Kiadó-hivatal: Siketnémák iparintézetének összműködő társulata Váczon, hová a lap anyagi érdekeit illető küldemények cimezendők. Csillagutcza 1428. szám, saját ház. Szerkesztői iroda ugyanott, hová a lap szellemi részét illető küldemények küldendők. Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési felhivás

a

„VÁCZ“

1875-ik évi folyamának april—juniusi negyedére.

Bátorkodunk negyedéves előfizetőinket figyelmeztetni, hogy előfizetésük e hó végével lejár s kérjük ezt vagy megujitani, vagy pedig a lap meg nem tartása esetén, ebbeli szándékukat a kiadó-hivatallal tudatni, ellenkező esetben, hallgatásukat két szám vétele után előjegyzésnek tekintjük a további előfizetésre. Ebbeli intézkedésüket annál inkább is kérjük, mivel a kiadó-hivatal a költséges kiállitás miatt, fölös példányokat nem nyomathat. Felszólitjuk i. t. előfizetőinket, kik még hátralékban vannak, hogy ezt minél előbb törleszteni sziveskedjenek.

Vácz, 1875. márczius 18.

A „Vácz“ kiadó-hivatala.

Előfizetési árak:

April—juniusra	1 frt.
„ szeptemberre	2 „
Az év végeig	8 „

Vácz város helyhatóságának tudósitásai.

Hirdetmény.

Az országgyülési képviselők választásáról szóló 1874. évi XXXIII. törvényczikk 42 szakasza értelmében Pest-, Pilis és Solt t. e. megyék központi választmányának 1875. évi 63. számu határozatánál fogva ezennel közhirré tétetik, miszerint a választók ideiglenes névjegyzéke rendezett tanácsu városokban és nagy községekben helyben, — kis községekre nézve pedig a körjegyzőség székhelyén, — a község házánál 1875-évi april hó 2-napjától kezdve bezárólag 1875. April hó 21-ik napjáig közszemlére kitétetik; — ezen névjegyzék ellen a törvény 44-ik szakasza értelmében felszólalni, valamint a felszólalások ellen a törvény 45. szakasza értelmében észrevételt tenni lehet, — a felszólalások a névjegyzék kitételét követő 10 nap alatt, vagyis 1875. évi April hó 11-ig, az észrevételek pedig a kitételt követő 20 nap alatt, vagyis 1875. évi april hó 21-ig adandók be rendezett tanácsu városokban és nagy községekben — a községi elöljáróságnál, kis községekben a körjegyzőnél és pedig irásban.

Budapest, 1875. évi Márcz. hó 24-ik napján.

Halász Bálint m. k.
k. v. jegyző.
Szilassy István m. k.
alispán, k. v. elnök.

1752.
1875.

Hirdetmény.

Pest, Pilis és Solt törv: egyesült megyék 1875 évi marczius hó 22. napján tartott évnegyedes közgyülésének 128 sz. a. kelt határozata szerint, Szőke József úr, ki Váczon két alválasztó kerületben lévén bizottsági tagul megválasztva, a II-ik alválasztó kerületben lett megválasztatásáról lemondván, — ezen váczi II-ik választó kerületben egy bizottsági tagságnak választás utján eszközlendő betöltése elrendeltetett, az annak határidejeül f. évi april hó 25-ik napja tüzetett ki, miről a választó közönség azzal értesittetik, hogy:

a.) A választás a fent kitüzött napon a „Fehér Hattyú“ czimű vendéglőben fog végrehajtatni.

b.) A választás kezdődik reggeli 8 órakor és végződik esti 6 órakor.

c.) A választás személyesen beadott szavazatlapok által történik.

Kelt Váczon, 1875 évi aprilis 1-én tartott tanács ülésből.

kiadta
Regele Károly
jegyző.

Vácz, 1875 April 4-én.

Több évi küzdésünk, fáradozásunk jutalma a mai öröm nap; igazolása nézeteinknek, elveinknek. Kigunyoltak, kinevettek egyesek, midőn a békét, egyetértést prédikáltuk; mint lehetetlenséget, absurdumot tüntették ezt elé, és ime, ma ők is elfoglalták álláspontunkat, a körülmények s viszonyok kényszere előtt meghajoltak s apostolaivá lettek ama nézeteknek, melyeket volt idő, — hogy oly erősen megtámadtak.

De haddjuk ezt.

A mai nap ne legyen a szemrehányások napja, mert hisz ha ezt akarnánk tenni, elég volna multunkra, küzdelmeinkre utalni. De minek? Ne zavarjuk az egyetértést, mely után eddig sóvárogtunk s ne szitsuk az ellenségeskedést, melyet oly nehéz volt elfojtani. Ismét egyek vagyunk; elégedjünk meg ezzel, s elégedjünk meg azon erkölcsi elégtétellel, melyet a már ténnyé vált egyesülés azoknak nyujtott, kik létrejöttén oly sokáig fáradoztak. Ne kivánjunk többet, és örvendjünk az örvendőkkel, segitsünk nekik feledni a multat, boritsunk erre fátyolt, törüljük emlékezetünkből, mert ez igen igen szomoru!

Országos két nagy pártunknak hivei választó kerületünkben is kiegyeztek s mi örülünk ezen, őszintén, igazán. Hogy miért? Azt elmondtuk már számtalanszor. Politicai oldalát tekintve a dolognak, fölösleges minden fejtegetés, hisz mindenki tudja, érzi, ama hasznot, mely ebből hazánkra háromolni fog s megvan győződve arról, hogy az egyesülés csak jó gyümölcsöket teremhet.

Mi, kiknek nincsen jogunk a dolog politicai oldalának feszegetésébe bocsájtkozni, kiválólag örvendünk a kiegyezésnek társadalmi és közigazgatási szempontból.

Mily sok visszaélés követtetett el a pártérdek örve alatt; hányan bujtak pártjuk hátamögé, hogy önérdekeik elősegitésre, támogatásra találjanak s mily sok azoknak száma, kik a pártot csak lajtorjának tekintették, hogy ezen magasra mászhassanak s maguknak érdemetlenül bár, de állást vivjanak ki, daczára, hogy sem ész, sem tehetség és szakértelem nálunk nem volt található; kiket a párt fentartott, gyámolitott, nem tekintve tudatlanságaikat, roszakaratukat, büneiket, mivel a sógorok és komák számoltak vagy ötven szavazatot.

Ez volt oka, hogy közigazgatásunk batkát sem ért.

Ha társadalmi szempontból tekintjük a dolgot, ugy tapasztaljuk, hogy e téren még károsabb volt a befolyás, melyet a pártszenvedély okozott. Hisz ez feldulta társadalmunkat, rombolt, dult; nem volt szent előtte baráti, nem családi kötelék, a hová csak hatolhatott, mindenütt rontott, de sehol sem alkotott. Féltve egyik fél a másiktól befolyást, tekintélyt, megkezdőttek az ellenségeskedések, áskálódások; a feszültség lassan nyilt ellenségeskedéssé fajult, oly annyira, hogy még a rágalom, s gyalázás fegyveréhez sem átallottak nyulni az ellenfelek; kölcsönös mocskolás, piszkolás napirenden valának.

Szomoru viszonyok voltak ezek, de hisszük, hogy másként lesz ezentul.

Ezért üdvözöljük az uj pártalakulást s ennek kezdeményezőit.

A csütörtökön megtartott pártkonferencziák, melyeken az egyesülés kimondatott, az ezt követő közös értekezlet, messze kiható következményeket vonnak maguk után. Ma ismét együtt látjuk majd azokat, kik hét évig állottak szemben mint ellenségek, egymásra törve, egymást gyengitve, meddő vitákban fecsérelvén el erejüket, mely erőre pedig oly nagy szüksége lett volna hazánknak.

Most már nyujtva van a béke jobb. Fogadjuk ezt őszinte örömmel, utógondolat nélkül; ne legyen a béke szinlelt, de valódi; erőnket, mely fokozódott, ne forgácsoljuk el ujból, hanem használjuk jól és hasznosan; hegesszük be közös jóakarattal a sebeket, melyeket ütöttünk s teremtsünk közakarattal, egyetértő, compact magyar társadalmat, jó közigazgatást; iparkodjunk városunk s vidékének jólétét, s emelkedését elősegiteni; gondoljunk egyszer már magunkra is, üzzünk házi politikát, melyet az országos kérdések rovására elhanyagoltunk.

Ha igy gondolkozunk, jutunk valamire, és mi is, az ország is felvirágozik. Adja ég, hogy igy legyen.

Addig is, éljen a béke, az egyetértés, szabadelvüség, de mindenek előtt a haza!

Cs.

T. Szerkesztő úr!

Vácz, 1875. April hó 2-án.

A „Váczvidékilap“ f. é. márczius 28-án kiadott 13-ik számában a közjegyzőkről és méterrendszerről megjelent czikket olvasva, lehetetlen fel nem szólalnom azon felfogás ellen, melyet czikkiró a köz és magány okiratok megkülömböztetése iránt kifejt, és megvallom öszintén, hogy nem hiszem, nem hihetem, hogy czikkiró tárgyilagosan, higgadtan azt irta volna, amit hivatkozott czikkében elhamarkodva irt s nevezetesen, amint ő, a magány okiratokat a köz okiratoktól megkülönböztetni igyekszik. Mert ha csakugyan tárgyilagos akart volna lenni, és higgadt megfontolással számitott volna arra is, hogy czikkét a dologhoz bármi kevéssé irtők is elfogják olvasni, oly megemészthetlen eledelt nem tálalt volna a közönség elé. Czikkiró ugyanis azt mondja, hogy következő jogügyletek elintézéséhez kivántatik közjegyző:

a) a hásasfelek közti vagyoni viszonyokat szabályozó, továbbá a házastársak között kötött adásvevési, csere, életjáradéki és kölcsönszerződéseknél valamint egyébb jogügyleteknél, melyekben az emlitett személyek egymás irányában kötelezettséget válalnak;

b) ugyanazon személyek között kötött ajándékozási szerződéseknél, ha az ajándékozott tárgy át nem adatott;

c) hozomány átvételéről kiadott elismervényeknél, akár a házastársak, akár más részére adatnak ki;

d) minden jogügyletnél, melyet vakok, olvasni nem tudó siketek, vagy irni nem tudó némák és siketnémák kötnek, ide értve az örökösödési szerződéseket is, a mennyiben a jogügylet megkötésénél személyesen járnak el.

Ezek után azon végeredményre jut, hogy „mind azon okiratok, melyek itt felnem emlittetnek, magány okiratoknak tekintetnek“ (ipsissima verba) s igy a többiek szerkesztésével megbizhatók községi jegyzők és ügyvédek. Idézvén czikkiró urnak fenntebbi szavait, talán be is zárhatnám soraimat, mert nem is kivántam felszólalásommal egyebet tenni, mint a t. közönség becses figyelmét ezen hivatkozott czikk fenntebbi passusára különösen felhivni, noha, teljesen meg voltam győződve, hogy mindazok, kik e czikket elolvasták, első tekintetre is láthatták és megfoghatták azt, hogy czikkiró urnak rettenetesen kedvesek lesznek azok a közjegyzők. De hagyjuk ezt, nem akarom czikkiró urat gyanusitani azzal, hogy ellenséges indulattal viseltetnék a majdan életbe léptetendő közjegyzői intézmény iránt, csak azt kérdem a fentiek után, mondja meg czikkiró, hogyha nem csak házastársak, hanem akár miféle magány felek akár vevési, csere, életjáradéki és kölcsönszerződések, végrendeletek, adóslevelek vagy bármi más néven nevezhető jogügyletnél

közjegyzőt vesznek igénybe, a közjegyzők által ilyen jogügyletekről kiállított okiratok magány okiratok lesznek, vagy közokiratok? Én azt hiszem, hogy erre czikkiró is azt fogja mondani „bizony közokiratok azok“ és ha ezt beismerné czikkiró, amit mint tanult emberről fel is teszek, akkor kérdem tovább, miként állíthatja czikkében azt, hogy az a. b. c. d. alatt megemlitett jogügyletekről készült okiratokon kivül a többi mind magányokirat? Mit akart czikkiró úr ezzel elérni, kinek akar kedveskedni? Önnön magának-e, vagy pedig az ezt nem értő közönségnek? Mindkettőt el fogja érni talán, de aligha lesz benne köszönet. Tanitsunk, uram, de ne akarjunk tévutra vezetni; mondjuk meg az igazat, de ne hamisitsuk el a valót. Isten önnel.

Justus.

Vidéki levél.

Alsó-Petény 1875. márczius 29-én

T. Szerkesztő úr!

A természet furcsa játékot űz. — Mult levelemben a tavasz közeledését jeleztem, mert irása alkalmával, valóban gyönyörű tavaszias napok voltak s hogy ez már állandóan igy marad, a csiripelő madárkák vig énekükkel hirdették; de ime, alig vitte el levelemet a pósta, egyszerre változott az idő s a zordon hidegség ujra viszatért, s oly télies öltönyben jelent meg, hogy a nagy sár, a sok viz egy nap alatt meg-és befagyott, s a szorgalmas munkás népet a meleg kályhához terelé. — Márcziusunk a január s február hónapok hidegével vetekedik; a nép alig képes elcsodálni ez időjárást, mert mint mondja: nem emlékszik oly télre mint minő a jelenlegi. — Márczius havában már a legelőre szokták hajtani a marhát, mig most ez mind a juhaklokban s istállókban van s nem zöld füvel, — hanem a télre megtakaritott széna s egyébb takarmányon él. — Türhetetlen helyzetbe juttatja jelen időjárás a gazdaközönséget; mert úgy a kisebb, mint a nagyobb gazdák, immár megétették marháikkal a takarmányt, s most kénytelenek a szalmát s szénát messze vidékről hozatni s drága pénzen vásárolni.

A mezei munka kezdete, e hóban szokott eszközöltetni; — már hozzá is látott volt a gazdaközönség szorgalmasan s teljes odaadással mezei munkájához, — midőn ujból bucsút kelle vennie ekéjétől 's ismét a házi nyugalomba hajtani bús fejét. — Ismét nagyobb a nyomor. A szegény, családos atya napszámban keresi meg kenyerét, ugy maga, mint családja számára; — de söt e keresményből, a szegényebb sorsuak, egyéb kisebb terheiket is fedezni tartoznak . . .

Valóban oly keserves helyzetbe sodortattunk, mikép az ez évi első negyedre járó állami s községi terheinket, teljesen képtelenek vagyunk s leszünk viselni; — mert az uzsorások 25-3o, de söt 5o perczentes tőkéik, a legmódosabb embereket már eddig is végveszéllyel, tönkrejutással fenyegetik. — A kinél a hitelezők még tisztán álló vagyont látnak 8o. % ra adnak kölcsön pénzt, de a kamatot azonnal leszámitják s igy alig marad az illetőnek a kölcsönből valami. Kimondhatlan nyomor dúlja a vidéket! — Ha ezen év ismét rosz termést nyujtana, kénytelenittetnék a nép talán koldusbotot ragadni kezébe.

Tanügyünkről hallgattam eddig, nem mellőzhetem azonban jelezni, mikép a járásunkbeli tanitó urak dicséretes szorgalmat tanusítanak a tanügy terén; — tanitványaikkal már az uj méter mértékeket is megismertették, legkivált pedig a számolásban s a tót ajkú tanulókat, a hazai nyelv oktátásában sarkalják előhaladásra. — A fatenyésztés egyik fő kereseti ága lévén e vidék lakósságának, ezt szem előtt tartva, a községek faiskolákat rendszeresittettek ezeket különféle nemes fákkal beültették, hogy igy a fatenyésztésben, a tanitó urak tanitványaikat oktathassák. —

Útvonalaink jó karba helyezvék, a közlekedés fennakadást nem szenved; — 's ha a Vácz — Pencz — Petény 's Dánk közti országút elkészül, kereskedelmi szempontból vidékünk nagy virágzásnak fog örvendeni. — Reménylenünk szabad pedig, hogy ezen országút, még ez évben egészen el fog készülni. —

Stúr Károly.
A. petényi s. jegyző

Pencz. 1875 April hó 1-én.

T. Szerkesztő úr!

Igéretemet beváltandó, küldöm az idecsatolt vidéki tudósitást b. lapja számára, azon hiedelemben, hogy a t. olvasóközönség ezt szivesen veendi. Én legalább, tőlem kitelhető erővel iparkodtam igényeinek megfelelőleg irni; ha ez nem sikerült, kérem nem gyarlóságomnak, hanem a viszonyoknak beszámitani, amennyiben egyhangu unalmas vidéki életünk alig nyujt valami ujat, érdekest. Valahára már itt volna a tavasz, — a naptár legalább ezt mutatja, — s a gazdák portáján elénkség mutatkozik. Ha valaha, ugy most hangzik jól a fülnek gazdasági szerszámaik csengése, zöreje s örömmel tölti el az embert a tavaszi munkák megindultának látása. Szöleinkben folyik már a metszés, földeinket pedig már vetik. Az öszi vetés jól áttelelt s a legszebb reményekkel kecsegtet. A vetéssel igaz, hogy egy kissé elkéstünk, de föltéve, hogy az idő jobbra fordul, eme késedelem pótolható leszen. Nem lesz érdektelen, ha megirom, hogy gyümölcsészeink nehánya, az uralkodó szőlőtetük ellen „nikotint“ használ és pedig sikerrel. Nikotin kapható a dohánygyárakban igen olcsó áron s használatára nézve megjegyzendő, hogy 3o—5o szeres mennyiségü vizzel higitják s közönséges kézi fecskendővel a levéltetüktől ellepett fára lövellik és pedig oly időben, midőn a fa árnyékban van s nincsen kitéve a nap sugarainak.

Kapcsolatban eme értesitésemmel, engedje meg Szerkesztő úr, hogy a következő történetkét elmeséhessem, jellemzendő mintegy, adóvégrehajtóink önkényét s hatalmaskodását. X. penczi földbirtokos 400 frtnyi adó hátrálékban volt, mely összeg behajtására Gyarmatról, egy kir. végrehajtó küldetett ki. A végrehajtó Penczre érkezvén, egyenesen X-hez ment s követelte a hátrálékot, de földbirtokosunk nem adhatott többet száz forintnál s az udvaron fekvő 13 akó bornál, — mivel több nem termett neki. — A végrehajtó elvitte tehát a pénzt és a bort, de nehány héttel később ujból eljött, hogy ismételten beszedje a hátrálékot. X nem fizethetett, mire végrehajtónk nyolcz szekérrel a földbirtokos fiához hajtatott, kovácscsal felnyittatja ennek pinczéjét s hozzá látott borainak elvitetéhez, mit megis tett volna, ha a tulajdonos ez ellen erélyesen fel nem lép. Ha már elnem vitethette a bort, legalább lefoglaltatta. De még ez sem volt elég; visszatér X-hez, megbecsülteti butorait és felrakatja szekereire, hogy Váczra vive, itt eladja. X. — egyik rokona, késznek nyilatkozott a butorok becsárát rögtön letenni, mibe a végrehajtó oly föltéttel egyezett, hogy ezeket csak is a falu végén vehesse át. Hallatlan hatalmaskodás, hisz 13+6o akó bor értéke csak 7 frtjával 511 frt, az adott 100 frt. s az ujból kisarczolt 6o frt. 671 frtra rugó összeget tesznek ki, holott az egész adóhátrálék nem több, mint 400 frt.

X. fia igénykereseti pört inditott a kincstár ellen, de mi haszna, ha már 4 hónapig tartó igénypörnek még most sincs vége s az illető bor tulajdonos, lefoglalt borát nem értékesitheti. Mindehhez ugy hiszem nem kell kommentár.

T. Szerkesztő úr alázatos szolgája.

H. Gy.

Zenta, 1875 marcz. 24.

Nem csalódtam, midőn azt hivém, hogy Varga János fegyházi igazgató úr a „Vácz“ 13-ik számában a „Közrendészet“ egyik munkatársa által ellene szórt humbug-gyártási vádat egyszerüen ignorálni fogja; ezen körülményt be kellett várnom, hogy a fentebbi vád ellenében szerény észrevételeimet egészen elfogulatlanul megtehessem.

A viszonyok, melyek közt m. év január közepén Varga úr a fegyintézet izazgatását átvette, — ugyhiszem mindenki tudja — sulyosak voltak. A hivatali személyzetben előállt folytonos változások, a volt igazgatónak kenyérlázadást s több más, az intézet magasztos czélját veszélyeztető tapintatlansága következtében az intézeti iparüzlet egy óriási chaos volt; a könyvelés primitiv, az ellenőrzés lépten-nyomon kijátszható; az intézeti őrség közt ugy, mint a fegyenczek közt lábra kapott a corruptio és fejetlenség. Ehhez járult még, hogy az intézeti hivatali személyzet 6 erő helyett, Varga igazgatóból, egy alig pár hónappal előbb Nagy-Enyedről áttett s igy a váczi fegyintézeti viszonyokat absolute nemismerő ellenőrből, egy irodatisztből, s egy takarékpénztári könyvelőből lett, folytonosan betegeskedő s minden szakértelmet teljesen nélkülöző, Varga úrral egyidejüleg ideiglenesen kinevezett gondnokból állott. Sulyositotta még Varga ur működését azon váratlanul közbejött körülmény is, hogy a volt élelmezési bérlők m. év január 31-én a bérlet-szerződést minden előleges fölmondás nélkül megszegték s igy az élelmezést is február 1-től házilag kellett kezelnie.

Sok más mostoha körülményt hozhatnék föl, melyekből fényesen meggyőződhetnék a „Közrendészet“ t. munkatársa, hogy Varga urra az igazgatás átvételekor sisiphusi munka várt.

S mit tett Varga ur? . . .

Legelső teendője volt az intézeti őrség közt annyira elharapodzott corruptiót, csempészkedést, rendetlen-

---

TÁRCZA.

A bünhődött ember.

— Novelette, irta Mephisto. —

De miként álljak boszút? E kérdés kinzott sokáig, melyre nem tudtam magamnak feleletet adni. Vőlegényét hivjam-e párbajra, s öljem meg, vagy az esküvő napján idézzek elő botrányt? Nem, ez egyik sem vezet czélhoz. Hanem végre egy daemoni gondolatban állapodtam meg, mely előre is gyönyörrel töltött el. Megkell halni mindkettőnknek. A hütlen leánynak, velem, kit megcsalt. Én, az áldozat, megkimélem vetélytársamat ezáltal a csalódástól s egyszersmind megbüntetem a csalfa nőt. Az én életem úgysem ér már semmit, mig a leány ragaszkodni fog az élethez, küzd a meghalás ellen, s irtóztató lesz neki meghalni, midőn nem engedek neki szabadulásra utat.

E gondolatot több napon át fontolgattam s végre elhatározássá, megmásithatlan elhatározássá vált az. Elkészültem az utazásra. Viszonyaimat rendeztem, adósságaim kifizetém, társimtól elbucsúztam, szóval ugy indultam el, hogy többé visza nem jövök.

Egy ismerős fényképész szivességéből jutottam kellő adag méreghez. A kéksav gyorsan ölő mérget választám, mely a mily gyors, oly biztos hatású. Igy útnak indultam s Etelka esküvője előtt három nappal, V. ben voltam. Senkivel sem tudattam érkezésemet. Ő is csak akkor tudta meg ottlétemet, midőn levelet küldtem neki, melyben találkát kérek tőle. Ügyes voltam. Nem szóltam szerelmemről, nem tettem szemrehányást, egyszerüen azt irtam neki: bátyjától van valami átadandóm, mit csakis négyszemközt végezhetünk.

De a leány mégis óvatos volt. Tagadólag válaszolt, s azt irá, küldjem el levélben a kérdéses dolgot. Ujra felkértem, hangsulyozva, miszerint az ügy felette fontos, és csak személyesen adható át, s mondható el az üzenet. Czélhoz értem. Etelka gyanútlan egyezett bele a találkába és lakásuk egy féireeső szobáját szemelte ki annak helyeül, hová az alkonyatkor bejuthatok, a nélkül, hogy valaki észrevenné.

Sziv-dobogva indultam a kijelölt helyre, midőn setétedni kezdett. Minden akadály nélkül bejutottam a szobába. Ott én voltam az első. Leültem egy székre és vártam. Vártam, valjon nem fog-e megcsalni ujra e nő, ki már egyszer megcsalt, s nem fog-e kalitkát késziteni számomra? Mindegy, a legroszabb esetben nálam a méregpalaczkokcska, s egyedül fogyasztom el annak tartalmát. Vagy mily arczczal s mily szavakkal fog elém lépni Etel? Átérzendi-e, hogy csakugyan vétkes, és megalázva bocsánatot kér-e, menti-e magát, vagy büszkén, fölényt gyakorlólag ujra akar hóditani? E gondolatok ugyan paradokszont képezhetnek ön előtt az imént mondottakkal, midőn a leányt jellemeztem. Akkor azt hivém hogy ugy van, mint fentebb mondám, de midőn egyszer képes arra, hogy megcsaljon, s mig nekem hüségét esküszik, egy másnak nyujtja kezét, képesnek tartom őt mindazon érzelmekre, melyek csak egy rosz nő szivében születhetnek. . . . .

Mintegy jó óráig kelle várnom, mig Etelka sietve beosont az ajtón.

— Jó estét szóla. Reménylem, megbocsát, hogy csak ily későn tehetek eleget igéretemnek; higyje el, alig vehetek perczuyi szabad időt magamnak.

— Volt idő kisasszony, feleláin, midőn minden óráját a napnak képes volt nekem szentelni, — persze, tevém hozzá gúnyosan, azon idők már elmultak.

— Kérem, ne emlékezzék vissza amaz időkre, mert az nekem igen fáj.

— Fáj? kérdém, s gondolja ön, hogy nekem nem fáj még inkább mint önnek?

De, ne beszéljünk erről. Nem czélom, hosszasan panaszkodni. Ön megtevé a lépést, mit nem tettem fel kegyed felől, s ezáltal szakitott a multtal. Kegyed ismer engemet s gondolhatja, hogy panaszkodni nem fogok, hanem cselekszem.

Én azért jöttem ide, hogy ha egymáséi nem lehetünk, együtt halljunk meg.

— Ne tréfáljon, hebegé elsápadva. Ki sugta önnek ez örült gondolatot?

— Szivem, ugyanazon sziv, mely egykor ama még örültebb gondolattal biztatott, hogy kegyed által boldog lehetek. De az már nem lehetséges többé, s nincs más hátra, mint meghalni. Im itt van a méreg, melyet lenyelve, minden szenvedés, minden kín nélkül végezzük be éltünket. Hiszem, hogy nem fog irtózni tőle. Egyébbiránt az már mit sem használ. Én elvagyok határozva, s kényszeritni fogom kegyedet, ha önként nem hajlandó!

— Irtózatos ember ön! Szólt minden tagjában reszketve a rémület miatt Ne beszéljen igy, az istenért! Inkább lemondok vőlegényemről s öné leszek örökre, csak élni hagyjon. Ily ifjan meghalni! Nem, ön azt nem akarhatja!

S miután látta, hogy nem hajlok kéréseire, térdre omolt előttem, s kezeit tördelve kért, könyörgött, álljak el irtózatos tervemtől. Tehát gyáva, gondolám, annál inkább meghalunk.

Egyszerre azonban, miután gondolkozni látszott, elhatározta magát. Remegő hangon mondá:

— Jól van, kész vagyok önnel meghalni. Adja ön ide a nekem szánt mérget. De vegye be ön is ugyanakkor a maga részét.

Az indulatok harcza annyira erőt vett rajtam, miszerint nem lepett meg e rögtöni változás. Utasitám őt, miként vegye be a méregdarabkát, s átnyujtám neki. Még egyszer körültekintém, mintegy búcsut veendő a világtól, s készültem bevenni részemet, midőn a leány villámgyorsan felnyitá az ajtót s menekülni akart.

Rögtön átláttam czélját s pillanat alatt ott termettem, átkaroltam és a kulcsot ráforditván az ajtóra, zsebembe dugtam.

— Nem ugy kisasszony, mondám, ha tetszett megszegni esküjét, tessék megismerni a megcsalt férfi bosszúját, ön meghalt!

S ezzel erőszakosan ajkai közé dugtam az én részemre fennmaradt mérget.

Etelnek csak annyi ideje maradt, hogy hörgő, elhaló hangon ennyit mondhatott: „légy átkozott, gyilkos:“ azután összerogyott s halva terült el a padaton.

séget megszüntetni s minthogy ezt máskép el nem érhette, az őrség nagy részét lassanként a szolgálatból elbocsátotta, — kitakaritotta Augias istálóját; a fegyenczekkeli tapintatos, humanus bánásmódja által, a köztük oly nagy mérvben uralgó fejetlenségnek véget vetett, a mit bizonyit azon körülmény is, hogy csaknem nyolcz havi Vargávali működésem alatt a fegyenczek közt semminemü nagyobbszerü kihágás vagy lázadás elő nem adta magát.

Az intézeti iparüzlet érdekében kifejtett, éjt-napot egygyétevő munkássága által, azt nemcsak rendbehozta, hanem minden iparágat a virágzás niveau-jára emelt.

A szabóságra vonatkozó Ferencsik-féle szerződést, mely az államra éppen nem volt előnyös, söt a fegyenczekre sok tekintetben corrumpálólag hatott, fölbontotta s e helyett az államnak nagyobb garantiát biztositó, több külföldi tekintélyes gyárossal kötött szerződései alapján a fegyenczeket munkával folyton ellátta, mely egyrészről a fegyenczeknek is nagyobb munkabért, más részről a folytonos foglalkoztatás folytán moralis hasznot is nyujtott.

Szerződést kötött továbbá a budapesti s marosvásárhelyi kir. főügyészekkel, mely szerződés alapján az összes magyar és erdélyországi törvényszéki s járásbirósági börtönörök a váczi fegyintézet iparüzlete által láttattak el a szükséges egyen ruházatokkal. Ezáltal a fegyintézet jövedelmét jelentékenyen szaporitotta, a fegyenczeket folytonosan foglalkoztatta; de másrészről a kir. ügyészségeket is a lehető legjutányosabban jó minőségű, tartos börtönőri ruhákkal ellátta.

A házilag kezelt élelmezés folytán a fegyenczeket jó s egészséges eledelekkel ellátta és pegig daczára a m. év telén s tavaszán uralgó drágaságnak, csaknem oly jutányosan, mint azelőtt a bérlők.

Sajnosan tapasztalta továbbá, hogy az intézeti kóroda részére a városi gyógytárakból beszerzett anyagok évenként 2000-2500 forintját veszik igénybe az államnak, ezen beszerzési mód helyett egy házi gyógytár felállitását hozta a kormánynál javaslatba, miáltal a gyógy anyagokért évenként kiadatni szokott 2000-2500 forintnyi összeg 500-600 forintra devalválódott.

Varga úrnak még igen sok üdvös intézkedését hozhatnám fel, melyekből kétségbevonhatlanul kitünnék, hogy fedhetlen becsületessége, éjt- napot egygyé tevő lankadatlan ügybuzgalma s páratlan szakértelme által ő tette a váczi orsz. fegyintézetet azzá, a mi, s olyanná, hogy jelenleg a külföld ilynemü intézeteinek legtöbbjével bátran kiállhatja a versenyt.

Az előadottakból lesz szives belátni a „Közrendészet" t. munkatársa, hogy Varga ur, ha veleszületett szerénysége engedte volna, nem humbugokkal, hanem való tényekkel is brillirozhatott volna a nyilvánosság elött.

Nekem, — egész Vácz városa tudja, — nem áll érdekemben Varga úrról hizelgő dolgokat összeirni, mert ő irányomban, 8 havi oldala melletti önzetlen, hű működésemért, minden volt, csak háladatos nem; hanem mindezek daczára az igazságot kimondani, a valódi érdemet méltányolni, a feddhetlen becsületességet s fáradhatlan ügybuzgalmat minden időben, még iegelkeseredettebb ellenségem irányában is védelmezni becsületbeli kötelességemnek ismerem.

Czehe Győző,
menyiség-és természe ttanár.

Vácz, 1875. April 3-án.

— Hangverseny, — szinelőadás, — tánez. Márczius 29-én. —

Mi kell ennél több egy estén? s oly csekély árért, a mennyit máskor egyikért is szivesen adunk. Részünk volt mindháromban, még, pedig derekasan, s őszintén elmondhatjuk, hogy Vácznak ehez hasonló fényes és teljesen sikerült estéje rég nem volt. Kezdjük a hangversenyen. Oly müsor állt elöttünk, mely magában képes vala szép és műértő közönséget hóditani. A „Windsori vig nők" nyitánya Gallé Kornélia k a. s Ulrich Géza ur keze alatt bár nem volt képes teljes hatályra emelkedni, mindazonáltal kedves bevezetésül szolgált a hangversenyhez, s ha végét türelmetlenül vártuk, nem más volt oka, mint az, hogy a 2-ik szám. vagyis Latinovics Albinné uh. éneke következett, azaz — hogy következett volna, ha véletlenül oly irgalmatlan rekedtség megnem látogatja, mely nem csak az énekesek átka szokott lenni, hanem csapás a jó közönségre is. Ime, most is meg valánk fosztva minden bizonnyára az est fénypontjától. Szavalat elégité ki várakozásunkat, „A holt költő szerelme" Jókaitól, Liszt F. melodramaticus zenéje mellett. Serédy úr, az emelkedett hangulatu költemény szinvonalára emelkedve, általános tapsok között hagyá el a deszkákat. (Már bocsásson meg a szerkesztő Cserháthy, ha a szavaló Serédyt igy szemben kell dicsérnem; de az igazság érdekében senki sem fogja ezt tőlem rosz néven venni.) A költeményhez irt zongora kiséretet Tariczky F. úr játszá a legnagyobb praecisióval. Bár a zongora vagy ötször is igénybe vétetett, de mégsem vette azt elő senki annyira, mint Gosztonyi Jánosné uh. valamit Liszt F. „Gnomenreigen"-e őt; — de legyőzé a „Gnomenreigen"-t s meghóditá a közönséget. A győzelem azonban hideg volt. Hiába! Liszt F. müvei ritkán tudnak felmelegiteni, kivéve, ha ő maga játsza azokat, ő legjobban önmagát érti meg, s mindenható ujjaival ki is tudja azt magyarázni. Mas keze alatt hideg marad, vagy legfeljebb langymeleg. Jókor következett Tariczky ur, hogy gordonkájan olvasztgassa sziveinket. Szépen előhaladt ugyan már ebben is játéka, de sokkal örömestebb láttuk volna a zongora mellett. A „dalkör"-től más alkalommal sikerültebben hallottuk a „Harczos imájá"-t, minek oka az lehetett, miszerint most az énekesek nagy része nem vette lelkére, hogy a kisebb résznek mily erölködésébe kerül majd a hatást valamennyire is kivivni, — mert számosan nem voltak jelen. Ezzel véget ért a hangverseny, következett a szindarab, az „Utolsó levél." őszintén megvallva, megijedtünk, midőn műkedvelőink ily fába vágták fejszéjüket, mert eme darab, bizony a legroutinirtabb színészeket is megviseli, oly nehéz az terjedelemben, finomságban és jellemzésben; de csakhamar, az első fel vonás végén oszladozott félelmünk, mert felbátorodtunk, hogy végig is nézhetjük azt. Végig is néztük, s hogy a felvonás közti roppant hosszu szünetek miatt el nem szökdöstünk, annak köszönhetik műkedvelőink, hogy pompásan játsztak. Első helyen Várföldy Elek úr emlitendő, ki mind játékával, mind a darab rendezésével, — mert reméljük ez az ő müve volt, — ki érdemlé az összes közönség általános- és legmagasabb tetszését. Mellette Krenedics Ferencz úr érdemli a dicséretet, ki bár láthatlanul, de teljes erejéből működött a szinpad pompás feldiszitésén és decorálásán. Komolyabb oldalról Imrey István úr (Vanhove,) nevetséges oldalról pedig Spissák Gyula úr (Thirion) tüntek ki. Ez utóbbi maszkja oly kitünően jellemzetes volt, hogy nem vártuk volna Spissák úr maszkirozó ecsetjétől. Kriegner György uron (Pál) meglátszott, hogy hideg lelte őt; Velzer Lajos (Rusinier) hálátlan szerepét kellő érvényre emelte. Hölgyeink között Krakker Antonia kisasszonyé az érdem, ki leányiságát a művészetért megtagadva, Colomba asszonyt kitünően személyesité; Almássy Albertné, uh. nem különben Gallé Irma és Dömötör Jolán kisasszonyok helyes felfogással s nem csekély otthonossággal játsztak s emelék a darab hatását. Kis szerepében jellemzetes vala Krenedics Matild k. a., ki teljes oda adással személyesité az öreg Lolánge asszonyt. Játsztak még Filser Emma k. a. Polák J. Gallé B. és Kovács F. urak. Utóbbi mint ügyelő is sokkal több fáradsággal, mint elismeréssel találkozhatott. Az előadás fél 12-kor ért véget, mi nem kevéssé fokozta a közönség azon nemes ösztönét, mely az ebédlőben találta kielégitését. Ez ösztön kielégitése után kezdődött a táncz, mi hölgyeinkre legmulattatóbb lehetett. Oly vig, kedélyes, fesztelen s gyönyörü mulatság volt ez, mely reggeli 5 órakor érte végét; s mindaz, a ki az est bármelyik részt élvezé is, teljes megelégültséggel távozhatott. Szegényeink is meglehátnek elégedve, mert a jövedelem legalább is 350 frt volt. — Aldja meg az ég a nőegylet buzgó tagjait, kik ez előadást szervezék; áldja meg azokat, kik abban közreműködének, és végül áldja meg azokat, kik szegényeink syámáta hozzájár ultak filléreikkel.

Egy a közönségből.

Tüzoltó ügy.

Heti őrség:

April 4én: Együd Sándor örp. Pintér Ferencz, Zilzer Sándor, Tóth Károly.

5-én: Korponay Ödön örp. Ernyey János mászó, Gallé Béla, Roll István.

6 án: Haffner Ferencz, Kurdy Pál m. Nándory Pál, Reiser Ede.

7-én Huszár József örp. Velzer Lajos m. Szampiás András, Polák.

8-án: Húber József örp, Uhlig Ede, Schmied József, Reiser Henrik.

9-én: Pfáhn Károly örp. Kovács Ferencz m. Siraky Antal, Grünvald Ignátz.

10-én: Csernák János fecsk. m. örp. Bekk Lajos m, Spitzer Adolf Fellner Jakab.

Különfélék.

Köszönetnyilvánitás. A váczi nőegylet leghálásb köszönetét nyilvánitja mindazoknak, kik a f. é. márczius 29-én tartott műkedvelői előadás alkalmával a jótékony czél előmozditásán szóval és tettel közreműködni szivesek voltak. Elnöki megbizásból Váradi János titkár.

Felemeltem a még meleg hullát s a pamlagra tettem. Azután indultam, hogy én is végezzek.

Kijövetben Cserynével találkoztam, ki leányát keresé. Nem szóltam neki semmit, hanem rohantam. Késő este volt; lehetett 9, 10 óra körül az idő. Eleintén az volt tervem, hogy visszamegyek a szállodába, s ott golyót röpitek agyamba. Menetközben azonban más gondolatom jött. Gondoltam, hogy azóta meglelték a szülők megmérgezett leányukat, látták engem kijönni, természetesnek tartám, hogy reám fognak gyanakodni, jóllehet, tudtam, miszerint a köztem s Etelka közt volt viszonyról sejtés el sem birnak. Az öngyilkosság eszméjét a menekülés eszméje váltá fel, és én rohanva hagytam el a várost, éjj idején s futottam neki az avarnak, mezőkön réteken keresztül, mignem a fáradtságtól leroskadtam.

Az elsö éjj volt ez, melyet künn fedélen kivül tölték életemben és soha sem fogom azt elfeledni. Végig gondoltam a közelmult órák eseményein. Mit tettem? Helyesen cselekedtem-e? Fontolgatásim eredménye az volt, hogy elborzadtam önmagamtól. Mit akartam tenni? Szerelemből megakartam halni kedvesemmel együtt. Ez indokolva van, s menti a sziv.

S mit tevék? A romanticus hős helyett egyszerü gyilkossá, méregkeverővé sülyedtem, ki megöltem egy gyenge, védtelen nőt, ki még csak segélyért sem kiálthatott. Mindegy, gondolám, még nem késő, a revolver még meg van kabátom zsebében.

Csak még pár óráig élek, mig végig gondolok eddigi éltemen, szerelmemen, a hütlen kedvesért még utolsó könyemet elsirom, azután ott fenn találkozom veled hütlen leány s ha itt egymáséi nem lehettünk, ott bizonnyára meglelendjük boldogságunkat.

Eme gondolatimból lódobogás ébresztett fel s mielőtt tovább mehettem volna, elfogattam és a V. i. törvényszéknek adattam át. Kikutattak, fegyveremet elvették s bezártak. Tehát mint közönséges gonosztevőnek kell meghalnom a bitón, vagy hóhér pallosa allat kell elvesznem!

Azért sem! — Senki sem volt tanúja a mérgezésnek. Tagadni fogom; cynismust, közönyt mutatok, elfedem lelki kinaimat, s az ártatlan ember önérzetével fogom követelni szabaddá tételemet,

Ezalatt elterjedt a városban Cséreу Etelka halálhire, s mindenütt együtt járt azzal elfogatásom hire. Börtönömbe is eljutott a közrészvét elszörnyedő hangja s a reám szórt átkok döreje. És nekem hallgatni kelle mindazt, mert nem volt eszközöm, mellyel megölhettem volna magamat.

Mit éreztem, midőn áldozatom temetési menetét a törvényszék vizsgálati szobájából láttam, azt hiszem, nem kell önnek elmondanom. Biráim mint phsyhologok, e mozzanat meghatóságától várták vétkem bevallását. Az igaz, közel voltam hozzá, hogy elfeledjem szerepemet. De legyőztem a gyengeséget s fütyörészve az ablakon doboltam, mig elhaladt a menet; aztán a vizsgálóbiróhoz fordulva igy szóltam: Szinte kedvem volna öngyikossá lenni, ha ily szép temetésem lenne.

Egy évig ültem börtönben vizsgálat alatt. Atyám eltaszitott magától s megtiltá nevét viselni; — barátim, ismerösim hidegen fordultak el tőlem. Egy év mulva felmentettem a gyilkosság gyanúja alól, de alig növő szakálam és hajam is megöszült.

Felmentettek a gyanú alól, visszaadták ártatlanságomat! Ha ha ha! Midőn én legjobban tudom, hogy a büntetést megérdemeltem! Inkább itéltek volna el, végeztek volna ki, mintsem felmentettek.

Irtózatos volt lelkiismeretem feltámadt szavát hallanom; mindenütt fülemben hallám csengeni a szókat: légy átkozott, gyilkos. Mindig elöttem volt a térdelve könyörgő leány képe, kit holta után még jobban szerettem s szeretek, mint valaha.

Nem volt elég erőm véget vetni éltemnek, midőn már hatalmamban állott. Lehanyatlott karom midőn homlokomnak irányoztam a csövet és kiesett kezemből a pohár, midőn halált adó tartalmát kiüritendő valék. Mintha valamely magasabb törvényszék itélette lett volna, hogy élnem s szenvednem kell, nem lehetett meghalnom. Nélkülözök, emberi erőt kimeritő dolgokat végezek és nem tudok meghalni! Irtózatos az uram, mázsányi teherrel lelkünkön élni, és nem birni szabadulni a tehertől!

Naponta meglátogatom a kedves sirját, ki kezem által húnyt el. Virágokkal ékitem azt fel, öntözgetem könyeimel s órákat töltök a márvány kereszt elött térdelve, melyre arany betükkel van jegyezve: Itt „nyugszik Cséry Etelka."

Tizenöt év folyt le azóta s én most negyven évvel, testben, lélekben megtört öreg ember vagyok.

Az isten, talán az emberek is megbocsájtották már bünömet mit elkövettem, de én, nem bocsáthattam azt meg magamnak.

Ime uram, ez a történet, mit tudni kiváncsi volt s melyen ön segiteni nem képes." . . . .

De igen, felelém neki, a vigasztalás mindenkor segit a szenvedéseken. S igyekeztem öt megnyugtatni. Gyakran meglátogattam, vitatkoztam vele a lélek tan tételei felett, sophismákkal megakartam öt affelöl győzni, miszerint egészen helyesen cselekedett megcsalatott szerelmében. Ugy látszott, nyúgodtabb lett ilyenkor, de azért soha sem lehetett teljesen kiengesztelnem önmagával.

Mult évben halt meg. Halála csendes volt, a sok küzdésben kimerülve megadta magát, s öregemnek is megadta ez miután oly hosszú ideig sóvárgott, a jótékony nyugalmat.

Azóta V. ben elfeledték az öreg rejtélyes embert, csak én emlékezem még reá, s ha olykor reá gondolok, felsohajtok: Szegény ember! s könyüt törlök ki szememből. . .

(Vége.)

A nőegylet által mult hó 29-én a szegények javára rendezett hangverseny és műkedvelői szinielőadás összes jövedelme 345 f. 50 kr — erre a következő felülfizetések folytak be. Püspök ő exelentiája 10 f — Latinovics Albinné urhölgy 5 f. — Roskoványiné urhölgy 5 f. — Schleer Kristófné urhölgy 5 f. Pesko Etel urhölgy 5 f. Kovács Ernőné 3 f, — Ifj. Gr. Ráday Gedeon ur 3 f. — Lipovniczky Józsefné urhölgy 2 f. — Tóth Andrásné urhölgy 2 f. — Reismann Ignáczné urhölgy 2 f. — Suhajda Jutzi k. 2 f. —Gosztonyi János ur 2 f. — Benovits János ur 2 f. — Halm ur 2 f. — Dr. Steiner ur 1 f. 40 kr. — Granné urhölgy1 f. — Kiss Albert ur 50 kr — Korponay Ödön ur 50 kr Freund Mór ur 50 kr — Ebel ur 40 kr. — Ezen nagylelkü adományokért őszinte köszönetet szavaz.

A nőegylet

A helybeli leves osztó konyhára ujabban adakoztak: ifj Nagy Istvánné 1 f. Özvegy Velser Mihályné 1 f. Losdorfer honv. huszár tisztjelölt 1 f. Ruzsics Mihályné 40 kr. Boró Mihályné 20 kr. Freund Julcsa 1 f. Hosszu Klára 1 f. Özv. Bach Istvánné 1 frt. Bach Antalné 1 frt. Hosszu Sándorné 50 kr. A kegyes adakozóknak a helybeli nőegylet hálás köszönetét nyilványitja.

Egyleti élet. A váczi általános iparos társulat márczius 29 én tartotta meg ez idei rendes közgyülését. T. Rudnyánszky Kálmán ur, egy, az iparosok érdekeit kimeritően tárgyaló felolvasást tartott, s minél tovább merült felolvasásába, annál feszültebb lőn a nem csekély számu hallgatók figyelme. Felolvasását ez arany mondattal: „A munka nemesit“ fejezé be, mely zárszavait talpra esett észrevételeivel kiséré. Értekezését saját költségén nyomatott példányokban a fentnevezett társulatnak kiadatni megigérte. Értekezését zajos éljenzés követte. Tárgyaltattak még a gyülésen a betegsegélyző és a fofogyasztási egylet alapszabályai, mely utóbbinak életbe léptetéséhez a tagok melegebb részvéte biztos reményt nyujt. Továbbá Dr. Kiss Jósef ur vasárnap, az az apr. 4-én d. u. 3 órakor egy érdekes felolvasást fog tartani az önálló magyar bank létesitését, és több, az iparosokat érdeklő fontos kérdést tárgyalva. A felolvasáson, mely a társulat helyiségén, Payerl Károly urnál fog tartatni, nem tagok is résztvehetnek. Az igazgatóság.

A siketnémák iparintézetének társulata ma közgyülést tart. Tárgysorozata ismeretes.

Öngyilkosság. Szombaton éjjel a „Korona“ vendéglőben szált egyik idegen, eddig még ismeretlen okokból fölakasztotta magát. Reggel meghalva találtatván, a városi kórházba szállittatott.

Interpellatio. A polgári kör ez idei rendes közgyülésén a házi ügyrendet formulazó szabályok kidolgzásával Balás Imre ügyvéd ur elnöklete alatt Hoffmann Mihály és N. N. urak lettek megbizva. A t. Szerkesztő úr engedelmével kérdem ennél fogva fenttisztelt uraktól, eljártak-é megbizatásukban,v agy ha nem, szándékoznak-e eljárni és mikor? Hiszem és reménylem, hogy a meginterpellált urak, nem fognak sokáig késni a válasszal. (Beküldetett.)

Pártalakulás. Az országos pártfusio városunkban is viszhangra talált s választó polgárságunk, megunva a hosszu és czélhoz nem vezető ellenségeskedést, csötörtökön este tartotta meg formaszerü egyezkedését. A régi Deákpárt a „Szarvason“ a balközép a polgári körben gyültek össze értekezletre. A jobboldaliak — számra kevesen, miután mindkét párt ama hibát követte el, hogy legjobb hiveit megnem hitta, de sőt még a helyilapokat sem értesitette, köszönetül mintegy az eddigi odaadásteljes fáradozásért, ügybuzgalomért és szellemi támogatásért, — hamar átestek a dolgon s az egyezkedés terére léptek; a baloldaliak azonban, kissé hevesebben viselték magukat, de sebaj; végre a közben megjelent Csiszár és Veszelovszky jobboldali küldöttségi urak meghivására mégis megjelentek a már egységes párt közös értekezletén a városház tanácstermében, hol elhatároztatott, hogy az egyesült párt szervezkedő gyülését ma, vasárnap tartja meg a „fehér hajó“ vendéglő termében. Ezzel a helybeli baloldalunk és Deákpártunk megszüntek lenni, hogy szabadelvű párttá alakuljanak. Éljenek!

Érdemes polgármesterünknek, csodáljuk, hogy nem tünt fel a vasuthoz vezető fasor végén tündöklő, diszes feketesárga czölöp, — daczára, hogy többet jár le Pestre a kelletén él. Igaz magyar ember, nem ellenségeskedésből, — mert hála istennek tul vagyunk már ezen, — de tudja ég miért, nem nézhet jó szemmel e czölöpre, hisz oly szomoru emlékek kötvék hozzá; Polgármester urnak meglehet, nem szomoruak ez emlékek; meglehet, hogy hajdani jó világa iránti kegyeletből tartogatja ott, avagy talán azért, hogy a viszonyok ujabb keserü fordultával, — mitől a magyarok istene megóvjon, — legyen valami kézzel fogható tanujele, tántorithatlan loyalitásának bizonyitására? Kérjük azonban, távolittassa el e czölöpöt, mert igazán rosz vért csinál. Ha már annyira szereti, vágassa ki és vigye haza, tegye el emlékei közé melyek között negyvennyolczas kokardáját, vörös strutztollát, Kossuth kalapját, republikanus jelvényeit és . . . . . . sárgafekete zsinóros zöld huszár attilláját ama jó időkből, Bach bácsi idejéből őrizi. Hja! Tempora mutantur et nos mutamur in illos! (Beküldetett.)

Lapunk utolsó előtti számában közöltünk egy hirt s velünk együtt laptársunk a „Vvi“ egy ujpesti öngyilkosra vonatkozólag. Mi a „Reformból“ vettük át ezt szószerint, mint a hir közlése alkalmával meg is jegyeztük, nem terhelhet tehát felelősség az ebben foglalt valótlanságok miatt. A hir alaptalan, mint ez Koch Gustáv szolgabiró urnak hozzánk intézett leveléből kitünik. Ujpesten utóbbi időben nem fordult elő öngyilkosság s igy ott nem is fekhetett senki mint öngyilkos a bonczolási engedély hiányában egy hétig temetetlen. A helybeli szolgabirói hivatalhoz legközelebb két jelentés érkezett csak, és pedig egyik Palotáról a másik Csővárról; Palotán e hó 10-én találtatott a K. megyeri erdőnél egy hulla s bonczoltatott 14-én, Csőváron ugyan e nap akadtak a szőlők között egy holt asszony tetemeire, melyek 13-án bonczoltattak. Ujpesten e szerint tehát nem történt öngyilkosság s igy a „Reform“ hire nem való.

Szinház. Thalia templomának ajtai ujból megnyiltak s Hubay, derék társulatával a közönségnek már első estén tapasztalt részvéte mellett, megkezdé előadásait. Csötörtökön mindjárt egy ujdonsággal lőn meglepve közönségünk és pedig Tóth Ede nagy feltünést okozott „Falu rosszával.“ A játék összevágó s élvezhető volt; leginkább kitüntek; Hetényi Antonia — Finum Rózsi, — kellemes hangjával s természetes játékával, Hubay, ki a Gonosz Pista baktert kitünően személyesité, Tóth Mariska, Boriska — szép alakjával még ügyesebb játékával, Mezey — Göndör Sándor, bár kissé feszes volt, Borsody és Borsodyné. A többi kisebb szerep mind jó kézben volt, — ámbár Erdélyi jobban hasonlitott pandurhoz feszes mozdulataival mint biztoshoz s kissé jobban megtanulhatta volna szerepét. Tegnap szombaton, adatott „A jogászok.“ Erről jövőre.

Vettük: Előfizetési felhivását a „Tanügyi hiradónak.“ E lap f. é. apríl elsejétől kezdve fog megjelenni, mint nevelési szakközlöny több tanférfiu közreműködésével Schwicker J. H. tanár szerkesztése alatt. Megjelenik hetenként egyszer. Előfizetési ára deczemberig 3 frt, negyedévre 1 frt. Kiadó hivatal: Budapest, II. ker. Albrecht ut 161

Vidéki hirek.

Az alsó-petényi izraelita ifjúság f. évi márczius 21-én zártkörü tánczvigalmat rendezett, mely mulatság a kellemetlen idő daczára szép számú közönség látogatásában részesült.

P. Bodonyban, e napokban több rendbeli rablás történt; ugyanis: a szőlő viskók feltörettek, s azokból nagyobb mennyiségü gazdasági eszközök raboltattak el. — A tolvajok a községi zsidónál adták el a lopott holmit s most a lakósság sajátját, pénzért váltja vissza. — A tetteseket eddig mégnem sikerült felfedezni.

Felelős szerkesztő: **Cserháthy**

HIRDETÉSEK.

A siketnémák iparintézeti KÖNYVNYOMDÁJA

ajánlja a t. cz. közönségnek:

CSINOSAN KIÁLLITOTT NYOMTATVÁNYAIT,

minden nyelven és irásmodorban,

a legolcsóbb árakon és legrövidebb idő alatt.

Továbbá bátorkodik jól berendezett

KÖNYVKÖTŐDÉJÉRE

figyelmeztetni, hol könyvek a **legdiszesebb bekötéstől a legegyszerübbekig** jutányos árakon a legrövidebb idő alatt köttetnek.

Végül ajánlja czég- és czégnélküli

PAPIR-ZACSKŐIT

a t. cz. kereskedőknek helyben úgy mint a vidéken, és abban a kellemes helyzetben vagyon, hogy bár mely nagy megrendelést a legrövidebb idő alatt és a legolcsóbb árakon, képes előállitani

jó minőségü papirból.

Kiadó-tulajdonos: a siketnémák iparintézeti társulata. Vácz, 1875. Nyomatott a siketn. iparint. könyvnyomdájában.